

LHDS (Lag för att hålla dårar i schack)

■ Buggning, FRA, ett litet sök-
bart chip i varje nyproducerad
bil, medicinska journaler åt-
komliga för all personal inom
ett landstings alla kliniker och
snart mellan landsting – Stor-
ebrors omsorg om oss blir allt
mer kärleksfull och effektiv.

Psykiskt sjuka får sin del.
Från och med 1 september har
i praktiken den gamla försöks-
utskrivningen från LSPV-ti-
den återinförts, dvs tvång i
psykiatrisk öppenvård utan
bortre tidsgräns. Hur länge –
1 år, 2 år, 4 år, 8 år? Inget svar
finns i lag eller lagmotiv.

Regeringen vill nu göra en
totalöversyn av psykiatrisk
tvångsvårdslagstiftning. Utre-
darna får i Kommittédirektiv
2008:93 uppdraget att till juni
2010 inkomma med förslag
som i en sammanhållen lag ska
ersätta de två nuvarande.
LPT fokuserar på den enskilde

patientens vårdbehov. Kom-
mittédirektiven däremot är
ett instrumentellt och obe-
hagligt aktstycke där orden
samhällsskydd och farlighet
återkommer upprepade gång-
er. Den politiska och ideolo-
giska kursändringen skyls
nödtorftigt genom att texten
här och där tryfferas med goda
ord om rättssäkerhet, huma-
nitet och medmänsklighet.

Uppdraget till utredarna är en
katalog med exempel på en
ändrad och hårdare attityd.
Utredarna ska ta ställning till
(läs: komma fram till nyttan
med) att tvångsvård ska kun-
na bedrivas av andra huvud-
män än landsting och Rätts-
medicinalverket – alltså en
öppning mot tvångsvård på
entreprenad.

Psykiatrisk tvångsvård ska
kunna bedrivas inom Krimi-

nalvården, och patienternas
integritetsskydd ska minskas
ytterligare genom att sekre-
sen mjukas upp gentemot sist-
nämnda myndighet, polisen,
Statens institutionsstyrelse
och primärkommunal verk-
samhet.

»Tröskeln« för intagnings-
beslut ska sänkas, och olika
kriterier kan användas för sluten
psykiatrisk tvångsvård res-
pektive öppen psykiatrisk
tvångsvård. Tvångsåtgärder
(inklusive behandling?) före-
slås kunna ske i öppen psyki-
atrisk tvångsvård. I en bisats
aviseras generellt mobilför-
bud och visitation av besökare.

Som gräddes på moset före-
slås »profylaktisk tvång-
svård«, alltså möjligheten att
tvångsvårda en patient som
t ex slutat medicinera, och
där ett återinsjuknande, på
bas av tidigare erfarenhet,

kan antas ske i framtiden.

När utredningen läggs fram
2010 vidtar remissomgång,
propositionsskrivande och
synpunkter från Lagrådet och
riksdagsutskott. Därefter ac-
cepterar riksdagen lagförslaget,
som kanske kan träda i
kraft i september 2011 eller
januari 2012.

Sug på den karamellen ett tag,
du som själv har en bipolär af-
fektiv sjukdom, en son med
psykossjukdom eller en syster
med personlighetsstörning
och självdestruktivt beteende.
Storebrors omsorger når oss
alla.

Claes Hollstedt
chefsöverläkare,
docent i allmän psykiatri,
Karolinska Universitetssjukhuset
Huddinge
claes.hollstedt@sll.se